

[Indenrigsministeren]

delse med forslaget til den københavnske styrelseslov, men et forslag om hjemmel for sådanne folkevalgte bydelsråd blev afvist af folketinget. Denne afvisende holdning til folkevalgte bydelsråd har også nærdemokratiarbejdsgruppens flertal givet udtryk for. Udover et synspunkt om, at folkevalgte bydelsråd kan betyde begyndelsen til nye kommunedannelser, har flertallet blandt andet redegjort for vanskelighederne ved at pege på egnede opgaver for sådanne folkevalgte råd.

Arbejdsgruppens flertal har derimod nævnt muligheden af, at kommunalbestyrelsen nedsætter nogle lokaludvalg til blandt andet at virke som kontaktled mellem lokalbefolkning og kommunalbestyrelse. Denne mulighed er – uanset at folketinget har gjort op med de folkevalgte bydelsråd – stadig til stede. Det var netop denne mulighed, jeg også for nylig pegede på ved 1. behandling af fremskridtspartiets lovforslag om oprettelse af kontaktudvalg i kommuner, der omfatter småøer. Problemerne for småøerne er af helt særegen karakter, og det er derfor nødvendigt, at der på den ene eller anden måde tilføres de pågældende kommunalbestyrelser en indsigt heri. En nedsættelse af udvalg omfattende et bestemt geografisk område kan således være hensigtsmæssigt i disse kommuner med småøer. Noget lignende kan måske gøre sig gældende for landsbysamfund, men disses forhold vil jo nu blive taget op i den særlige landsby-kommission, som regeringen har besluttet at nedsætte.

En almindelig interesse for hele det kommunale virkefelt er det ikke mindst efter kommunalreformens gennemførelse vanskeligt at mobilisere hos befolkningen, og der opnås ikke meget ved at forsøge at presse befolkningen til en så altomfattende interesse. Befolkningen har valgt sine særlige repræsentanter til at varetage kommunens samlede tarv og dermed dele sol og vind lige mellem kommunens forskellige områder.

Derimod må der være mange skjulte reserver i befolkningen, der kan hentes frem i forbindelse med løsningen af mere enkeltstående opgaver eller i forbindelse med driften af kommunale institutioner og anlæg. I disse tilfælde kan kommunen ved at inddrage særligt interesserede borgere dels opnå, at der opstår en bredere berøringsflade mellem kommune og beboere, dels sikre sig værdis-

fuld viden og inspiration til løsningen af de pågældende opgaver.

Det er netop synspunkter af denne karakter, der inden for skole- og undervisningsområdet på et tidligt tidspunkt førte til oprettelsen af særlige nævn og kommissioner, repræsenterende den del af befolkningen, der har særlig interesse i de pågældende anliggender. På et fagligt, idémæssigt grundlag er der i disse tilfælde etableret et samarbejde mellem kommunalbestyrelsen, lærerkredsen og befolkningen.

Denne form for borgerindflydelse, som arbejdsgruppen i sin betænkning har betegnet brugerdemokrati, kendes også i vidt omfang inden for det sociale område, f. eks. forældreråd i daginstitutioner, ligesom brugerdemokrati vinder frem inden for det kulturelle område. Nævnes skal det også, at kommuneplanlægningsloven indeholder hjemmel for en kommunalbestyrelse til at henlægge visse dispensationssager til grundejerforeninger og beboerforeninger.

Arbejdsgruppen har foretaget en analyse af, hvilke muligheder der er for en kommunalbestyrelse til at henlægge beføjelser til sådanne brugersammensatte organer, og det er fremhævet, at det selv uden udtrykkelig lovhjemmel vil være muligt for en kommunalbestyrelse at overlade til sådanne brugersammensatte nævn og råd at træffe visse beslutninger på kommunalbestyrelsens vegne. Allerede i dag er der i mange kommuner overladt beføjelser til brugerne, f. eks. til en idrætsforening med hensyn til bestyrelsen af et idrætsanlæg, en kunstforening med hensyn til museumslokaler, en beboergruppe med hensyn til et medborgerhus osv., og det er mit indtryk – også fra drøftelser med kommunalfolk – at brugerkredse i stigende omfang vil blive søgt inddraget i det kommunale arbejde. Det er vigtigt at udnytte det interessefællesskab, der er i de enkelte institutioner, og som giver sig udslag i et positivt samarbejde mellem kommune og borger og – ikke mindst – i en gensidig forståelse.

Netop den gensidige forståelse er et meget vigtigt moment, og mange nærdemokrati-problemer har deres udspring i, at der synes at være noget, der undertiden opfattes som en art modpartsforhold mellem det offentlige og borgerne. Også på dette punkt et det mit indtryk, at arbejdsgruppen har ramt rigtigt, når den fastslår, at der både hos myndighe-